

OECD *Multilingual Summaries*

Development Co-operation Report 2015

Making Partnerships Effective Coalitions for Action

Summary in Turkish

Read the full book on: 10.1787/dcr-2015-en

2015 Kalkınma İşbirliği Raporu

Ortaklıkların Etkili Eylem Koalisyonları Haline Getirilmesi

Türkçe Özet

Uluslararası topluluğun geçtiğimiz 60 yıl içerisinde gösterdiği kalkınma çabaları yoksulluğu azaltmada, insan sağlığını iyileştirmede ve diğer ivedilikli sorunlarla mücadele etmede ölçülebilir bir etki yapmıştır. Henüz parçalı olan girişimler, çatışan öncelikler ve eşgüdümsüz yaklaşımlar ilerlemenin önüne set çekmeye devam ediyor.

Bununla birlikte artan bir şekilde birbirine bağlanan ve küreselleşen dünyamızda ulusal sınırlar muğlaklaşıyor; uluslararası işbirliğinin geleneksel biçimlerinin temelinde yatan devlet egemenliği kavramı ise sürekli daha fazla itirazla karşılaşılıyor.

Eşgüdümlü eylem gereksinimi daha önce hiç olmadığı kadar acil. Birleşmiş Milletler, 2030 yılında ulaşılmak üzere 17 farklı, iddialı, evrensel ve kapsamlı Sürdürülebilir Kalkınma Amacının oluşturulmasına öncülük etti. Karşılıklı hesap verilebilirliğe dayanan uygun mekanizmaların temelinde yattığı bir küresel yönetim sistemi dahilinde iyileştirilmiş ve genişletilmiş uluslararası işbirliği, bu amaçlara ulaşılmasında temel rol oynayacaktır.

Ortaklıklar kalkınmanın etkili itici gücüdür

Her ne kadar çoğu kişi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmak için kolektif eylemi öne çıkarmanın temel önem taşıdığını kabul etse de "ortaklıklar" terimi, farklı yaklaşımları, yapıları ve maksatları kucaklayarak bunlar hakkında genelleme yapmayı - imkansız kılmaya da - zorlaştırmaktadır.

Bununla birlikte doğası itibarıyla evrensel ve tüm ülkelerde uygulanabilir olsa da Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, diğer unsurların yanısıra - şartların, ihtiyaçların, yeterliliklerin, politikaların ve önceliklerin çeşitliliğine saygı temelinde oluşturulmuştur. Bu küresel amaçlara yönelik ortaklıkların etkili olmak için her bir ülkenin önceliklerinden güç alması temel önem taşır.

Bu bağlamda, 2015 sonrasında ortaklıkların tam potansiyelini gerçekleştirmek için üç kılavuz ilke yardımcı olabilir:

- **1 - Eylemin hesap verilebilirliği** . Hesap verilebilirlik, kişinin kendi eyleminden veya eylemsizliğinden sorumlu olması ve ikinci durumda taahhütlere uyulmamasından ötürü potansiyel yaptırımları kabul etmeyi ifade eder. Her ne kadar hükümetlerin sağladığı hesap verilebilirlik, 2015 sonrası eylemlerin özünde yatsa da günümüzün kalkınma ortaklıkları bir dizi paydaşı biraraya getirmektedir: ulusal hükümetler, parlamentolar, sivil toplum, hayırseverlik kuruluşları, çoktarafli örgütler, işletmeler ve - aralarında kalkınma girişimlerinden etkilenen toplulukların da olduğu - diğer birçoğu. Kalkınmanın etkinliğine dair ortak ilkelere dayanarak çıkarımlar yapsalar da günümüzün hesap verilebilirlik çerçevelerinin pekçoğu, farklı paydaşların farklı bir kalkınma gündemine farklı biçimlerde yaklaşabileceğinin kabul edilmesi üzerine kuruludur. Bu kabul, hesap verilebilirliğin temelinde yatan iki nitelik yani güven ve karşılıklı saygı üzerine inşa edilmiştir. Pekiyi, uluslararası işbirliğinin artan karmaşıklığı içinde hesap verilebilirliği nasıl yönetiyoruz? Amacına uygun ve

duyarlı tutmak ve paylaşılan taahhüt ile siyasi ivmeyi korumak için sürekli gözden geçirilen ve güncellenen, ölçülebilir taahhütlerle ve standartlarla birliktelik halinde bir diğerine hesap verdimenin yeni yollarına ihtiyaç var. Bütün ortakların yönetim mekanizmalarında temsil edilmesini ve her türlü sesin duyulmasını güvenceye almak da temel önem taşır.

- **2 - Eşgüdümlü ve etkili eylem** . Kalkınma işbirliğine katılan ortaklardaki çeşitliliğin sürekli artmasıyla birlikte çabaların ve bölünmenin katlanmasından - kalkınma işbirliğinin etkinliğini uzun zamandır zorlaştıran sorunlardan kaçınmak hiç olmadığı kadar önemli hale gelmiştir. Her ne kadar 2015 sonrasında belli konulardaki veya - sağlık, eğitim ve sürdürülebilir enerji gibi - sektörlerdeki ortaklıklara odaklanmak suretiyle eylem etkinliği büyük ölçüde kolaylaştırılabilir hale geldiyse de bu, daha fazla ve daha büyük ortaklıkların en iyi çözüm olduğu anlamına gelmez; tecrübe gösteriyor ki bu aslında ilerlemeyi teşvik etmekten çok engelleyebilir. Uyumlaştırılmış ortaklıklar - mevcut aktörlerin ve yapıların entegre edilmesi - parçalı veya çakışan eylemleri azaltır ve gelişmekte olan ülkelerin üzerindeki raporlama ve idare yükünü hafifleterek hem uygulamayı hem de etkiyi geliştirir. Ortaklıklar - kamu ve özel sektörleri arasındakiler de dahil olmak üzere - çözümleri ölçeklendirmeye yardımcı olarak tek başına hükümetlerin, işletmelerin veya hayır kuruluşlarının kendi başarılarına sağlama kabiliyetlerinin olmadığı kalkınma çözümlerinin kapsamını çok sayıda lehbara ulaştırabilir. Son olarak - ama en az önemli olmayan bir husus da - güçlü ve kararlı liderliğin ortaklıklara, karmaşık kalkınma sorunlarıyla başetmek, aynı rotada devam etmek, işi sonuçlandırmak için gereken beşeri ve finansal kaynaklarını seferber etmek için gerek duydukları ivmeyi kazandırdığıdır.
- **3 - Deneyim esaslı eylem** . Günümüzün kalkınma sorunlarıyla yüzleşmek için küresel kalkınma işbirliğinde reforma gidilmesi, davranışlarda ve zihniyetlerde değişiklik gerektirir. Diyalog ve tecrübeden ders çıkarmak, bu değişiklikleri ortaya çıkarmada temel önem taşır. Bu rapora dahil edilen 11 farklı örnek, farklı ortaklık deneyimlerini ve yaklaşımlarını ifade etmekte, ancak hepsinin paylaştığı en az birşey bulunmaktadır: tecrübeden ders çıkarmaya, bilgi paylaşımına ve derslerin süzgeçten geçirilmesine ve olumlu uygulamaya yapılan vurgu. Güney-Güney işbirliği; bilgi paylaşımı, ülkelerin başkalarının tecrübelerinden doğrudan çıkardıkları dersleri kendi politikaları ve programları hakkında bilgilendirmek için uygulamalarını mümkün kılmak için önemli bir araçtır. Hesap verilebilirlik mekanizmaları tecrübeden ders çıkarmaya, kalkınma işbirliğinin kalitesini artırarak etkisini ve uygunluğunu güçlendirmeye katkı yapar. Bu mekanizmalar, kalkınma işbirliğinin çerçevesine, yönetimine ve uygulamasına odaklanan emsal değerlendirmelerinden sürekli adaptasyona destek olmak için kullanılan döngüleri takip etmeye, raporlamaya ve değerlendirmeye kadar değişir.

2015-sonrasının ortaklıkları yeni ve evrilen rolleri öne çıkaracaktır

- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşılması, birçok aktörün güçlü katılımını gerektirecektir ki;
- bunlar arasında iş alanları açmak için özel sektör, kalkınma işbirliği ortaklarını hesap verebilir
 - kılmak için yatırım sivil toplumu, ulusal ve global taahhütlerde eylemi teşvik edilmesi ve kamu kaynaklarıyla verimli ve hesap verebilir biçimde yatırım yapılması için sıkı takip yer alır.

Bu da geleneksel olarak kalkınma finansmanının başlıca kaynağı olarak görülen hükümetlerin rolünün değiştiğini ortaya koymaktadır.

2015-sonrası ortaklıklar için politika çerçevesi

2015 Kalkınma İşbirliği Raporu, egemenlik ile katmanlı yetki arasında gerekli dengenin sağlanmasında ortaklıkların, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşılmasında kapsayıcılığın ve farklılaşmanın, tutarlılığın ve uzmanlaşmanın rolünü araştırmaktadır. Tecrübeden dersler çıkararak ortaklıkları etkili eylem koalisyonları haline getirmek için uygulama ve takip ağı sağlayan on farklı başarı faktörü öne sürmektedir.

1. Üst düzey liderliği güvenceye alın.
2. Ortaklıkların ülke öncülüğünde ve şartlara özel olduğundan emin olun.
3. Çabaların ve parçalanmanın katlanmasından sakının.
4. Yönetimi kapsayıcı ve şeffaf hale getirin.
5. Zorluk karşısında doğru tipte ortaklık uygulayın.
6. İlkeler, hedefler, uygulama planları ve zorlama mekanizmaları üzerinde mutabakata varın.

- 7. Rollerini ve sorumluluklarını netleştirin.
- 8. Sonuçlar üzerine açıkça odaklanın.
- 9. Amaçlara ve hedeflere yönelik ilerlemeyi ölçün ve takip edin.
- 10. Gerekli finansal kaynakları seferber edin ve bunları verimli biçimde kullanın.

© OECD

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevi'nden ücretsiz olarak temin edilebilir www.oecd.org/bookshop

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü, Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.
rights@oecd.org Faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights

Read the complete English version on OECD iLibrary!

© OECD (2015), *Development Co-operation Report 2015: Making Partnerships Effective Coalitions for Action*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/dcr-2015-en